

Примітка 1 *Основа складання фінансової звітності.*

У своїй обліковій політиці кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Загальна інформація

У своїй обліковій політиці на 2017 рік кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Датою переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності визначено 1 січня 2015 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №419 від 28.02.2000 р. зі змінами та доповненнями та із врахуванням рекомендацій, визначених спільним листом Національного банку України від 07.12.2011 № 12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011 № 31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011 № 04/4-07/702.

- Фінансова звітність кредитної спілки складена із застосуванням міжнародних стандартів фінансової звітності (далі — МСФЗ), чинними протягом звітного періоду.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2017 року.

Звітний період - 2017 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Операційне середовище та безперервність діяльності

Враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, а також стабілізацію української економіки протягом 2016-2017 років, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Тобто ця фінансова звітність була підготовлена на основі припущення про безперервність діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Кредитна спілка не могла продовжити провадження фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності.

Примітка 2 *Виклад суттєвих облікових політик та суджень.*

В цій проміжній фінансовій звітності дотримувалися тих самих облікових політик і методів обчислення, як і в останній річній фінансовій звітності.

Примітка 2.1 *Основи оцінки, застосовані під час складання фінансової звітності.*

2.1.1 *Фінансові активи*

Кредити, надані членам кредитної спілки. Під час первісного визнання цього фінансового активу та за умови застосування звичайної процентної ставки, кредитна спілка оцінює його за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо

відносяться до видачі кредиту. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Подальша оцінка цих фінансових активів здійснюється за амортизованою собівартістю, яка визначається за методом ефективної ставки відсотка відповідно до МСФЗ 9. Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами кредитна спілка в обліку класифікує за строками ці фінансові активи за початковим терміном погашення.

Під час складання фінансової звітності для класифікації кредитів за строками кредитна спілка:

- використовує фактичний термін погашення кредитів;
- обов'язково відображає довгострокові кредити по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

Знецінення кредитів, наданих членам кредитної спілки

Кредитна спілка, відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» (далі по тексту — Основний закон), в порядку, передбаченому Розпорядженням №7, Положення про фінансові послуги та Положення про фінансове управління, на постійній основі здійснює моніторинг кредитного портфеля на предмет зменшення корисності (знецінення). Відповідно до вимог Розпорядження №7, кредитна спілка формує Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок в порядку, передбаченому п. 5.1 зазначеного Розпорядження. Спеціалізоване програмне забезпечення розраховує дні прострочення, класифікує кредити за рівнями прострочення та розраховує необхідний резерв автоматично. Якщо, відповідно до МСБО 39, кредитна спілка виявляє інші ніж прострочення фактори знецінення, кредитна спілка формує резерв в розмірі більшому, ніж необхідний. Також кредитна спілка у складі резерву покриття втрат від неповернених позичок формує резерв на нараховані але несплачені проценти відповідно до вимог Розпорядження №7 зі змінами та доповненнями. Кредитна спілка формує резерв на нараховані проценти у наступному порядку: 100% простроченої заборгованості за процентами, нарахованими з 01.01.2015 року.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів у касі та на банківських рахунках в національній валюті, а також кошти на депозитних рахунках в банках «До запитання», короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і характеризуються незначним ризиком зміни вартості, що можуть бути використані для поточних операцій. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Інша поточна дебіторська заборгованість. До іншої поточної дебіторської заборгованості кредитна спілка відносить будь-яку заборгованість, крім зборів, податків та обов'язкових платежів, в момент виникнення юридичного права на отримання платежів за такою заборгованістю. Відповідно до вимог Розпорядження №7, з метою покриття втрат за іншою дебіторською заборгованістю у разі виникнення ризику неповернення, кредитна спілка формує резерв сумнівних боргів. Величина резерву сумнівних боргів визначається відповідно до облікової політики Кредитної спілки. Сума сформованого резерву сумнівних боргів на дату балансу не може перевищувати загальну суму іншої дебіторської заборгованості.

Припинення визнання фінансових активів. Відповідно до МСФЗ 9, Кредитна спілка припиняє визнання фінансового активу тоді і лише тоді, коли:

- строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або

- вона передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання, а саме якщо кредитна спілка передає в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом, то кредитна спілка припиняє визнання фінансового активу і визнає окремо як активи або зобов'язання будь-які права та зобов'язання, створені або збережені при передачі.

2.1.2 Фінансові інвестиції

Кредитна спілка під час складання фінансової звітності відносить до фінансових інвестицій депозити в банках, ОКС, пайові внески в ОКС. Фінансові інвестиції обліковуються та відображаються у звітності за справедливою вартістю.

2.1.3 Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю мінус накопичена амортизація та збитки від знецінення, за наявності.

Строки експлуатації основних засобів зазначені в примітці 4. До нематеріальних активів в кредитній спілці переважно відносяться ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення та ліцензії на здійснення діяльності. Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. Строки експлуатації нематеріальних активів зазначені в примітці 4.

2.1.4 Активи, утримувані для продажу

Необоротні активи або групи вибуття, що включають активи та зобов'язання, балансова вартість яких, як очікується, буде відшкодована переважно в результаті продажу або розподілу, а не в результаті тривалого використання, відносяться до категорії активів, утримуваних для продажу. Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за їхньою балансовою вартістю або за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, залежно від того, яка з цих сум менша.

2.1.5 Фінансові зобов'язання

Фінансові зобов'язання в основному складаються з внесків (вкладів) на депозитні рахунки, кредитів, отриманих в УОКС.

При первісному визнанні за умови застосування звичайної відсоткової ставки кредитна спілка оцінює фінансові зобов'язання за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до залучення зобов'язання. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Відповідно до МСФЗ 9, кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, користуючись методом ефективного відсотка. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю довкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32. За відсутності суми первісного дисконту балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами, кредитна спілка в обліку класифікує за строками фінансові активи за початковим терміном погашення. Під час складання фінансової звітності за міжнародними стандартами для класифікації зобов'язань за строками кредитна спілка:

- використовує фактичний термін погашення зобов'язань;
- обов'язково відображає довгострокові зобов'язання по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

2.1.6 Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи

Забезпечення в фінансовій звітності визнається, якщо виконуються всі три умови:

- кредитна спілка має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття таможливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в суперечці з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

2.1.7 Визнання доходів та витрат

Дохід у фінансовій звітності визнається методом нарахування. Проценти за кредитами визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Коли виникає невизначеність щодо отримання нарахованих процентів, які були визнані доходом, такі проценти визнаються як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу. Визнання витрат у фінансовій звітності здійснюється за принципом нарахування. Кредитна спілка аналізує витрати із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат. У фінансовій звітності витрати на сплату відсотків визнаються, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка. Суми, розподілені на додаткові пайові внески, у фінансовій звітності відображаються у складі фінансових витрат. Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Доходи і витрати включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

2.1.8 Витрати на персонал та відповідні нарахування

Витрати на заробітну плату, на нарахування єдиного соціального внеску, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками кредитної спілки. У кредитній спілці формується резерв на відпустки відповідно до законодавства. У кредитної спілки відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів відповідно до законодавства.

2.1.9 Нові положення фінансової звітності та дострокове застосування

Нижче в таблиці наведено зміни до МСФЗ, дата набуття чинності таких змін, застосування таких змін кредитною спілкою та вплив таких змін на фінансову звітність кредитної спілки.

Стандарти та поправки до них	Основні вимоги	Ефективна дата	Дострокове застосування	Застосування у фінансовій звітності	Вплив поправок
МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» щодо професійного судження в разі прийняття рішень про відображення інформації у фінансовій звітності	Фактор суттєвості повинен застосовуватися щодо всієї звітності в цілому, і додаткове включення несуттєвої інформації не тільки не приносить користі, а й може, навпаки, завдати шкоди. Професійне судження повинно застосовуватися компаніями для визначення того, де саме в звітах і в якій послідовності їм найкраще розкрити інформацію	01.01.2016р.	Так	Застосовано	Розкриття інформації здійснено з урахуванням рівня суттєвості щодо всієї звітності в цілому
МСБО (IAS) 34 «Проміжна фінансова звітність» щодо розкриття інформації в інших компонентах проміжної фінансової звітності (п. 16(a))	Інформація повинна розкриватися в проміжних фінансових звітах або проміжні фінансові звіти повинні містити посилання на будь-який інший звіт (наприклад, звіт керівництва або звіт про ризики). При цьому такий звіт повинен бути доступний користувачам фінансової звітності на тих же умовах і в той же час, що й проміжні фінансові звіти	01.01.2016р.	Так	Застосовано	Проміжна фінансова звітність подана до органів статистики в необхідному у обсязі.
МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»	Нова класифікація та вимоги до оцінки фінансових активів та зобов'язань, поліпшена модель обліку операцій хеджування, нова модель знецінення фінансових інструментів на основі очікуваних збитків	01.01.2018р.	Ні	Не застосовано	Керівництво вирішило не застосовувати достроково

2.1.10 Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року та виправлення помилок

Рекласифікації у фінансовій звітності за звітний рік порівняно з фінансовою звітністю попереднього року не здійснювалися. Виправлення помилок попередніх періодів не здійснювалося.

Примітка 2.2 Основні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.

3.2.1 Капітал кредитної спілки. Класифікація та оцінка.

Відповідно до вимог Основного закону та вимог регулятора, кредитна спілка відносить до капіталу пайовий, резервний, додатковий капітал, а також залишок нерозподіленого доходу. Однак, на вимогу МСБО 32, в цій фінансовій звітності пайовий та додатковий капітал кредитної спілки, який може бути повернений за заявою члена кредитної спілки, відображено у складі поточних фінансових зобов'язань. Додатково на вимогу регулятора кредитна спілка оцінює та контролює розмір регулятивного капіталу, який складається із суми фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та суми капіталу кредитної спілки, сформованого за рахунок резервного капіталу, нерозподіленого доходу, обов'язкових пайових внесків, додаткового капіталу, за винятком добровільних цільових внесків членів кредитної спілки, зменшеної на суму непокритого збитку (за наявності). Кредитна спілка на регулярній основі контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності, передбачені вимогами Розпорядження №7. На вимогу НПСБО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" наводиться інформація про призначення та умови використання кожного елемента власного капіталу (крім зареєстрованого капіталу).

Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7. Розрахунок основних нормативів достатності капіталу та платоспроможності наведено в окремій таблиці Примітки 33.

2.2.1 Умовні зобов'язання

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

2.2.2 Умовні активи

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

2.2.3 Пов'язані сторони

У визначенні кола пов'язаних сторін кредитна спілка регулюється ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». У фінансовій звітності на вимогу МСБО 24 кредитна спілка розкриває інформацію про зв'язані сторони окремо по членах правління та спостережної ради; внутрішньому аудитору та членах сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора. По пов'язаних сторонах розкривається така інформація: виплати працівникам; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотних внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у Примітці 34.

2.2.4 Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСБО 10 під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 37.

2.2.5 Коригування фінансової звітності на інфляцію

Керівництво кредитної спілки не вважає за необхідне перераховувати статті фінансової звітності на індекс інфляції

2.2.6 Зміни у нормативному середовищі, що регулює діяльність кредитних спілок

В листопаді 2017 року Нацкомфінпослуг оприлюднила проекти змін до Розпоряджень №7 та №177. Керівництво кредитної спілки оцінило вплив таких змін на діяльність кредитної спілки та визначило, що зазначені вимоги не матимуть суттєвого впливу на діяльність кредитної спілки.

Примітка 3 Управління ризиками.

Відповідно до Політики з управління ризиками, що затверджена спостережною радою кредитної спілки, кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом неотриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Основним органом управління ризиком ліквідності є правління кредитної спілки, до повноважень якого входить прийняття управлінських рішень з управління ліквідністю, розробка пропозицій щодо залучення коштів тощо.

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань за строками погашення наведено в Таблиці 1 Примітки 35.

Ринковий ризик

Ринковий ризик — ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Загальне управління кредитним ризиком покладене на кредитний комітет кредитної спілки.

До основних функцій кредитного комітету належить аналіз структури кредитного портфеля та необхідного розміру резерву покриття втрат від неповернених позичок, прийняття рішень щодо заходів із повернення простроченої та безнадійної заборгованості.

Поточне управління кредитним ризиком здійснюється правлінням кредитної спілки.

Основними завданнями поточного управління є забезпечення кредитної діяльності, економічно доцільне і оптимальне розміщення наявних ресурсів, контроль за кредитною діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, оцінка кредитного ризику та розрахунок резерву покриття втрат від неповернених позичок. Правління визначає вартість заставного майна, бере участь у здійсненні перевірок за станом заставленого майна, організує продаж заставленого майна.

Деталізація інформації щодо кредитного ризику та розрахунки нормативів якості активів наведено у таблиці 2 Примітки 35.